

УДК 637.356

М. Шинкарик, В. Ворощук

(Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя)

ОСОБЛИВОСТІ ЗАТРАТ ПОТУЖНОСТІ В ПАРІ РОТОР-СТАТОР В РОТОРНО-ВИХРОВИХ ЕМУЛЬСОРАХ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ КОМПОЗИЦІЙНИХ ПРОДУКТІВ НА БАЗІ СИРУ ДОМАШНЬОГО

Кисломолочний домашній сир завжди користувався попитом як дієтичний продукт. Виробництво на його основі композиційних продуктів дозволяє значно збільшити їх споживчу вартість і в багатьох випадках віднести до функціональних. Технологія виготовлення таких продуктів передбачає забезпечення рівномірності консистенції і збільшення тривалості споживчої придатності.

Апаратурне забезпечення технологічного процесу виробництва включає комплект технологічного обладнання для виробництва сиру домашнього, а також комплект технологічного обладнання для механічної і теплової обробки кінцевої суміші. В останній час широке застосування для змішування компонентів, гомогенізації і теплової обробки знайшли роторно-вихрові емульсори.

Практичний інтерес складає встановлення основних закономірностей для механічних і гідродинамічних процесів, які проходять в продукті при його обробці в парі ротор-статор

На базі роторно-вихрового емульсора Я5-ОЭВ було розроблено експериментальну установку, до складу якої входили роторно-вихровий емульсор, комп'ютеризована система контролю і регулювання роботи приводу емульсора, а також прилади для контролю і реєстрації температури.

Дослідження проводили для продукту “Десерт кисломолочний солоний” (ТУ У 46.39.ГО.002-94) та “Продукт кисломолочний з фруктовими ягідними і смаковими наповнювачами” (ТУ 49 832-81).

Дослідження виконувались наступним чином. На керуючому приладі встановлювалась необхідна частота обертання ротора, після чого вмикався привід роторно-вихрового механізму і здійснювався замір витраченої потужності при роботі без навантаження. Далі в робочу місткість завантажували рецептурну суміш, яка включала сир домашній, воду, загущувач, цукор і наповнювачі, які представляють окремі фракції, не зв'язані між собою.

Заміри потужності, контроль частоти обертання ротора емульсора і контроль температури суміші проводились в процесі нагрівання, витримання і охолодження продукту при заданому числі обертів ротора.

Встановлені основні залежності для механічної обробки десертних сиркових мас в роторно-вихрових емульсорах. Досліджено взаємозв'язок між механічною обробкою десертної сирної маси і її ефективною в'язкістю.